

29/2012

Lakiehdotus Ahvenanmaan maakunnan
maakunnanvoudinvirastosta
Ehdotus hallituksen esitykseksi eduskunnalle

Förslag till lag om landskapsfogdeämbetet
i landskapet Åland
Förslag till regeringens proposition till riksdagen

*oikeusministeriö
justitieministeriet*

29/2012

Lakiehdotus Ahvenanmaan maakunnan
maakunnanvoudinvirastosta

Ehdotus hallituksen esitykseksi eduskunnalle

Förslag till lag om landskapsfogdeämbetet
i landskapet Åland

Förslag till regeringens proposition till riksdagen

23.05.2012

Julkaisun nimi	Lakiehdotus Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta Ehdotus hallituksen esitykseksi eduskunnalle
Tekijä	Kari Liede
Oikeusministeriön julkaisu	29/2012 Mietintöjä ja lausuntoja
OSKARI numero	OM 5/36/2011
ISSN-L	1798-7105
ISSN (PDF)	1798-7105
ISBN (PDF)	978-952-259-212-5
URN	URN:ISBN:978-952-259-212-5
Pysyvä osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-212-5
Asia- ja avain- sanat	Ahvenanmaa, ulosotto
Tiivistelmä	Voimassa oleva laki Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta ehdotetaan kumottavaksi ja säädettäväksi uusi laki. Lain säännöksissä otettaisiin huomioon ulosottokaaren ja Valtakunnanvoudinvirastosta annetun lain vaikutukset maakunnanvoudinviraston hallinnolliseen asemaan. Avustavan ulosottomiehen virkanimike ehdotetaan muutettavaksi maakunnanulosottomieheksi. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan syksyllä 2012.

OIKEUSMINISTERIÖLLE

Oikeusministeriö asetti 18.10.2011 työryhmän valmistelemaan uutta lakia Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta. Työryhmän tehtävänä oli laatia säännökset, jotka ovat tarpeen uudessa laissa ottaen huomioon muun muassa ulosottotoimen hallintoa koskevat nykysäädökset ja niihin valmisteilla olevat mahdolliset muutokset. Säädosvalmistelutyössään työryhmän oli otettava huomioon Ahvenanmaan erityisasema. Työryhmän oli saatettava työnsä päätökseen maaliskuun 2012 loppuun mennessä.

Työryhmän puheenjohtajana toimi hallitusneuvos Kari Liede oikeusministeriöstä ja jäsenenä maakunnanvouti Bernt-Johan Jansson Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta, kihlakunnanvouti Janne Nyman Varsinais-Suomen ulosottovirastosta ja ylitarkastaja Rita Heinola Valtakunnanvoudinvirastosta. Rita Heinola toimi myös työryhmän sihteerinä.

Työryhmä on toimeksiantonsa mukaisesti valmistellut ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Saatuana työnsä valmiiksi työryhmä luovuttaa kunnioittavasti mietintönsä oikeusministeriölle.

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2012

Kari Liede

Bernt-Johan Jansson

Janne Nyman

Rita Heinola

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	10
PERUSTELUT	11
1 Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset	11
2 Esityksen vaikutukset	13
3 Asian valmistelu	13
4 Voimaantulo	13
LIITE: LAKIEHDOTUS	14
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	24
MOTIVERING	25
5 Nuläge och föreslagna ändringar	25
6 Propositionens konsekvenser	27
7 Beredningen av propositionen	27
8 Ikraftträdande	27
BILAGA: LAGFÖRSLAG	28

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi
Ahvenanmaan maakunnan
maakunnanvoudinvirastosta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Voimassa oleva laki Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta ehdotetaan kumottavaksi ja säädettäväksi uusi laki. Lain säännöksissä otettaisiin huomioon ulosotokaaren ja Valtakunnanvoudinvirastosta annetun lain vaikutukset maakunnanvoudinviraston hallinnolliseen asemaan. Avustavan ulosottomiehen virkanimike ehdotetaan muutettavaksi maakunnanulosottomieheksi.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan syksyllä 2012.

PERUSTELUT

1 Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Ulosottoviranomaisena Ahvenanmaan maakunnassa toimii Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirasto. Virasto perustettiin vuonna 1980 hoitamaan ulosottotoimen tehtäviä Ahvenanmaan maakunnassa. Perustamisen yhteydessä maakunnan neljä nimismiehen virkaa lakkautettiin ja ulosottoasioiden täytäntöönpano keskitettiin maakunnanvoudinvirastoon. Nimismiesten muut tehtävät siirrettiin maakunnan poliisipäällikölle, joka on maakunnan viranomainen. Syyttäjän toimi oli jo tätä aikaisemmin kokonaisuudessaan siirretty maakunnansyyttäjänvirastolle, joka on valtion viranomainen.

Maakunnanvoudinvirasto on ulosoton organisaatiouudistuksen jälkeen pienin maan 22 ulosottovirastosta. Maakunnanvoudinvirasto on myös ainoa yksikielisesti ruotsinkielinen ulosottovirasto.

Maakunnanvoudinvirastoon ja sen toimintaan vaikuttavat suuressa määrin Ahvenanmaan maakunnan paikalliset olosuhteet sekä maakunnan erityisasema. Alhaisesta väestöpohjasta huolimatta maakunnanvoudinviraston toiminta-alue on laaja ja työ saaristossa on aikaa ja resursseja vaativaa. Ahvenanmaan ja Ruotsin välillä tapahtuva muuttoliike asettaa myös toiminnalle erityisvaatimuksia.

Maakunnanvoudinvirastossa on yksi maakunnanvoudin virka ja kolme avustavan ulosottomiehen virkaa. Toimistossa työskentelee yksi osa-aikainen osastosihteeri ja kaksi toimistosihiteeriä.

Maakunnanvoudinvirastossa tulee vuodessa keskimäärin runsaat 10 000 asiaa vireille. Vuonna 2011 vireille tulleiden asioiden lukumäärä kuitenkin kohosi yli 13 000:een. Vuosina 2006–2011 on virastoon tullut vuosittain keskimäärin 3 500 asiaa kullekin avustavalle ulosottomiehelle. Samaan aikaan on velallisten lukumäärä ollut keskimäärin 3 800 vuodessa. Merkittävä osuus velallisista (90 %) on luonnollisia henkilöitä. Maakunnanvoudinvirasto tilittää hakijoille vuosittain noin 4 miljoonaa euroa perittyjä varoja.

Ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 13 §:n 3 momentin mukaan paikallisesta ulosottoviranomaisesta Ahvenanmaan maakunnassa säädetään erikseen.

Ulosottoviranomaisesta Ahvenanmaalla on säädetty erityislailla, lailla Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta (898/1979). Muutoin ulosottokaarta sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa samoin kuin ulosottomenettelystä annettua asetusta (1322/2007).

Voimassa olevaa lakia vastaavasti uudessakin laissa säädettäisiin ulosottoimen paikallisesta järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa olisi maakunnanvoudinvirasto, jonka toimialue, ulosottopiiri, olisi Ahvenanmaan maakunta. Kuten nykyisinkin, maakunnanvoudin viraston päällikkönä.

Voimassa oleva laki tuli voimaan 1.4.1980 (muutokset 471/1986 ja 1636/1991). Laissa on säädetty, että Ahvenanmaan maakunnassa on oikeusministeriön alainen maakunnanvoudinvirasto. Vuonna 2008 voimaan tulleen ulosottokeksen ja vuonna 2010 voimaan tulleen Valtakunnanvoudinvirastosta annetun lain (519/2009) nojalla maakunnanvoudinvirasto kuuluu oikeusministeriön hallinnonalaan ja on Valtakunnanvoudinviraston alainen. Nämä maakunnanvoudinviraston hallinnolliseen asemaan vaikuttaneet muutokset ehdotetaan sisällytettäväksi uuteen lakiin.

Voimassa olevan lain 1 §:n mukaan maakunnanvoudinvirasto toimii rikostuomioiden täytäntöönpanoviranomaisena. Nykyisessä ulosottolainsäädännössä ei muiden ulosottovirastojen osalta ole vastaavaa säännöstä. Säännös ehdotetaan poistettavaksi myös maakunnanvoudinviraston osalta. Maakunnanvoudinviraston ulosottomiesten toimivalta määräytyisi samojen rangaistusten täytäntöönpanoa koskevien erityissäännösten nojalla kuin muidenkin ulosottomiesten toimivalta.

Avustavan ulosottomiehen virkanimike ehdotetaan muutettavaksi. Uusi virkanimike olisi maakunnanulosottomies. Avustavan ulosottomiehen virkanimike on muualla maassa muutettu kihlakunnanulosottomieheksi vastaamaan paremmin heidän tosiasiallisesta suhteellisesta toimenkuvaansa. Kihlakunta-etuliitteinen virkanimike ei hyvin sovelly Ahvenanmaan maakuntaan, koska maakunta ei kuulu kihlakuntajaotukseen. Ehdotettu uusi virkanimike rakentuisi samalla tavalla kuin maakunnanvoudin virkanimike maakunta-etuliitteeseen ja näin vastaisi virkanimikkeiden rakennetta muissa ulosottovirastoissa.

Maakunnanulosottomiehet olisivat nykytilaa vastaavasti myös haastemiehiä. Virastossa voisi maakunnanvoudin ja maakunnanulosottomiehen virkojen lisäksi olla myös muita virkoja ja työsuhteista henkilöstöä.

Ulosottomiehen toimivalta on valtakunnallista, ja siten myös maakunnanvoudin virkatehtävät viraston päällikkönä ulottuvat koko maan alueelle. Paitsi velkojia, maakunnanvoudinvirastolla on myös suomenkielisiä velallisia asiakkaina. Näistä syistä olisi perusteltua edellyttää maakunnanvoudilta ruotsin kielen erinomaisen suullisen ja kirjallisen taidon lisäksi suomen kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa ja tyydyttävää suullista taitoa, kuten esimerkiksi Ahvenanmaan käräjäoikeuden tuomareilta vaaditaan. Näistä erityisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa Ahvenanmaan maakunnassa valtion palveluksessa olevilta vaadittavasta kielitaidosta (1218/2007), sen 5 §:n 1 momentissa.

Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastossa käytettävästä kielestä ja muun henkilöstön kielitaidosta säädetään Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 6 luvussa ja lain 42 §:n 1 momentin nojalla annetussa edellä mainitussa asetuksessa.

Lakiehdotuksen 5 §:n viittaussäännöksen nojalla maakunnanvoudin virkaan nimittäminen sekä maakunnanvoudin ja maakunnanulosottomiesten kelpoisuusvaatimusten osalta sovellettaisiin ulosottokaaren johtavaa kihlakunnanvoutia, kihlakunnanvoutia ja kihlakunnanulosottomiestä koskevia asianomaisia säännöksiä. Vastaavasti se, mitä ulosottokaareissa ja muussa laissa säädetään ulosottomiehestä, koskisi myös maakunnanvoutia ja maakunnanulosottomiestä sen mukaan, kummalle tehtävä ulosottokaaren mukaan kuuluu.

Voimassa oleva asetus Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinviraston hallinnosta (974/2011) on annettu 25 päivänä elokuuta 2011. Asetus kumoutuisi voimassa olevan lain kumoutuessa. Tämä johtuisi siitä, että ehdotettavaan uuteen lakiin ei sisälly siirtymäsäännöstä, jonka nojalla asetus jäisi edelleen voimaan. Asetus nyky muodossaan sisältää pääosin päällekkäistä sääntelyä ulosottotoimen hallinnosta annetun asetuksen (1321/2007) kanssa. Jälkimmäisen asetuksen säännöksiä voidaan, ulosottokaaren 1 luvun 13 §:n 3 momentin estämättä, soveltaa myös maakunnanvoudinviraston hallintoon. Maakunnanvoudinviraston virkoja koskeva maakunnanvoudinviraston hallinnosta annetun asetuksen 2 §, ja maakunnanvoudin kielitaitovaatimukset sisältävä asetuksen 5 §, ehdotetaan siirrettäviksi lakiin pykäliksi 3 ja 4. Tarkemmat säännökset uuden lain täytäntöönpanosta annettaisiin tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

2 Esityksen vaikutukset

Esitys ei sisällä uusia valtiontalouteen liittyviä vaikutuksia eikä muitakaan vähäistä merkittävämpiä vaikutuksia.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriön asettamassa työryhmässä virkatyönä.

Esityksestä on pyydetty lausunnot Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Valtakunnanvoudinvirastolta ja maakunnanvoudinviraston virkamiehiä edustavilta järjestöiltä.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan syksyllä 2012.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta

Annettu Helsingissä _____ päivänä kuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ulosottoviranomainen Ahvenanmaan maakunnassa

Paikallinen ulosottoviranomainen Ahvenanmaan maakunnassa on Valtakunnanvoudinviraston alainen Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirasto. Maakunnanvoudinviraston toimialue (*ulosottopiiri*) on Ahvenanmaan maakunta.

Maakunnanvoudinviraston päällikkönä toimii maakunnanvouti.

2 §

Ulosottomiehet

Ulosottomiehinä toimivat maakunnanvouti ja hänen alaisinaan maakunnanulosottomiehet. Maakunnanulosottomiehet ovat myös haastemiehiä.

3 §

Muut virat ja henkilöstö

Maakunnanvoudinvirastossa voi olla maakunnanvoudin ja maakunnanulosottomiehen virkojen lisäksi muita virkoja sekä työsopimussuhteista henkilöstöä.

4 §

Maakunnanvoudin kielitaitoa koskevat vaatimukset

Maakunnanvoudin kielitaitoa koskeviin vaatimuksiin sovelletaan, mitä Ahvenanmaan maakunnassa valtion palveluksessa olevilta vaadittavasta kielitaidosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1218/2007) 5 §:n 1 momentissa säädetään siinä mainittujen virkojen kielitaitoa koskevista vaatimuksista.

5 §

Tarkemmat säännökset

Maakunnanvoutiin sovelletaan, mitä johtavasta kihlakunnanvoudista ja kihlakunnanvoudista säädetään ulosottokaaressa. Maakunnanulosottomieheen sovelletaan, mitä kihlakunnanulosottomiehestä säädetään ulosottokaaressa.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2012.

Tällä lailla kumotaan Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annettu laki ((898/1979).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä päivänä kuuta 2012

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*

29/2012

Förslag till lag om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland

Förslag till regeringens proposition till riksdagen

23.05.2012

Publikationens titel	Förslag till lag om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland Förslag till regeringens proposition till riksdagen
Författare	Kari Liede
Justitieministeriets publikation	29/2012 Betänkanden och utlåtanden
OSKARI nummer	OM 5/36/2011
ISSN-L	1798-7105
ISSN (häft.)	1798-7105
ISBN (häft.)	978-952-259-212-5
URN	URN:ISBN:978-952-259-212-5
Permanent adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-212-5
Sak- och nyckelord	Åland, utsökning
Referat	<p>Arbetsgruppen föreslår att den gällande lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland upphävs och att det stiftas en ny lag. I lagens bestämmelser beaktas verkningarna av utsökningsbalken och lagen om Riksfogdeämbetet på landskapsfogdeämbetets administrativa ställning. Det föreslås att tjänstebeteckningen biträdande utmättningsman ändras till landskapsutmättningsman.</p> <p>Lagen föreslås träda i kraft på hösten 2012.</p>

TILL JUSTITIEMINISTERIET

Justitieministeriet tillsatte den 18 oktober 2011 en arbetsgrupp för att bereda en ny lag om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland. Arbetsgruppen hade till uppgift att bereda bestämmelserna som behövs i den nya lagen med beaktande av bland annat de gällande bestämmelserna om utsökningsväsendets förvaltning samt ändringar som eventuellt håller på att beredas angående dessa. I sitt författningsberedningsarbete skulle arbetsgruppen beakta Ålands särskilda ställning. Arbetsgruppen skulle vara klar med sitt arbete före utgången av mars 2012.

Arbetsgruppens ordförande var regeringsrådet Kari Liede från justitieministeriet och medlemmar landskapsfogde Bernt-Johan Jansson från landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland, häradsfogde Janne Nyman från utsökningsverket i Egentliga Finland och överinspektör Rita Heinola från Riksfogdeämbetet. Rita Heinola var också arbetsgruppens sekreterare.

Arbetsgruppen har i enlighet med sitt uppdrag utarbetat sitt förslag i form av en regeringsproposition.

Efter att ha slutfört sitt arbete överlämnar arbetsgruppen högaktningsfullt sitt betänkande till justitieministeriet.

Helsingfors den 30 mars 2012

Kari Liede

Bernt-Johan Jansson

Janne Nyman

Rita Heinola

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	24
MOTIVERING	25
5 Nuläge och föreslagna ändringar	25
6 Propositionens konsekvenser	27
7 Beredningen av propositionen	27
8 Ikraftträdande	27
BILAGA: LAGFÖRSLAG	28

**Regeringens proposition till riksdagen
med förslag till lag om
landskapsfogdeämbetet i
landskapet Åland**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att den gällande lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland upphävs och att det stiftas en ny lag. I lagens bestämmelser beaktas verkningarna av utsökningsbalken och lagen om Riksfogdeämbetet på landskapsfogdeämbetets administrativa ställning. Det föreslås att tjänstebeteckningen biträdande utmättningsman ändras till landskapsutmättningsman.

Lagen föreslås träda i kraft på hösten 2012.

MOTIVERING

5 Nuläge och föreslagna ändringar

Utsökningsmyndigheten i landskapet Åland är landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland. Landskapsfogdeämbetet inrättades år 1980 för handhavande av utsökningsväsendet i landskapet Åland. Vid inrättandet indrogs de fyra länsmansbefattningarna i landskapet och verkställigheten av utsökningsärenden koncentrerades till landskapsfogdeämbetet. De övriga länsmansuppgifterna överfördes till polischefen i landskapet som är landskapets myndighet. Åklagarväsendet hade redan tidigare i sin helhet hänförs till landskapsåklagarämbetet, som är en statlig myndighet.

Till följd av reformen av utsökningens organisation är landskapsfogdeämbetet det minsta av landets 22 utsökningsverk. Landskapsfogdeämbetet är också det enda enspråkigt svenska utsökningsverket.

Faktorer som i högsta grad påverkar landskapsfogdeämbetets verksamhet är de lokala förhållandena i landskapet Åland samt landskapets särställning. Trots det låga invånarantalet har landskapsfogdeämbetet ett omfattande verksamhetsområde och arbetet i skärgården kräver tid och resurser. Också migrationen mellan Åland och Sverige ställer särskilda krav på verksamheten.

Vid landskapsfogdeämbetet finns en tjänst som landskapsfogde och tre tjänster som biträdande utmätningsmän. Vid ämbetet finns en deltidsanställd avdelningssekreterare och två byråsekreterare.

Vid landskapsfogdeämbetet inleds i genomsnitt 10 000 ärenden per år. År 2011 ökade antalet anhängiggjorda ärenden till drygt 13 000. Under åren 2006–2011 har det inkommit i genomsnitt 3 500 ärenden per biträdande utmätningsman. Samtidigt har antalet gäldenärer varit i genomsnitt 3 800 per år. En betydlig del av gäldenärerna (90 %) är fysiska personer. Landskapsfogdeämbetet redovisar årligen cirka 4 miljoner euro in drivna medel till sökandena.

Enligt 1 kap. 13 § 3 mom. i utsökningsbalken (705/2007) föreskrivs i fråga om den lokala utsökningsmyndigheten i landskapet Åland särskilt.

Bestämmelserna om utsökningsmyndigheten i landskapet Åland finns i en särskild lag, det vill säga i lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (898/1979). I övrigt tillämpas utsökningsbalken och förordningen om utsökningsförfarandet (1322/2007) på utsökningsförfarandet i landskapet Åland.

I den nya lagen ska på motsvarande sätt som i den gällande lagen föreskrivas om det lokala ordnandet av utsokningsverksamheten. I landskapet Åland ska finnas ett landskapsfogdeämbete, vars verksamhetsområde (utsokningsdistrikt) består av landskapet Åland. På samma sätt som för närvarande är landskapsfogden chef för landskapsfogdeämbetet.

Den gällande lagen trädde i kraft den 1 april 1980 (ändrats genom 471/1986 och 1636/1991). I lagen föreskrivs att det i landskapet Åland finns ett landskapsfogdeämbete som lyder under justitieministeriet. Med stöd av utsokningsbalken som trädde i kraft år 2008 och lagen om Riksfogdeämbetet (519/2009) som trädde i kraft år 2010 hör landskapsfogdeämbetet till justitieministeriets förvaltningsområde och lyder under Riksfogdeämbetet. Det föreslås att dessa ändringar som påverkat landskapsfogdeämbetets administrativa ställning beaktas i den nya lagen.

Enligt 1 § i den gällande lagen är landskapsfogdeämbetet en myndighet som verkställer domar i brottmål. I den gällande utsokningslagstiftningen finns det ingen motsvarande bestämmelse i fråga om de andra utsokningsverken. Det föreslås att denna bestämmelse slopas även i frågan landskapsfogdeämbetet. Behörigheten för landskapsfogdeämbetets utmätningsmän ska fastställas enligt samma särskilda bestämmelser om verkställighet av straff som i fråga om andra utmätningsmän.

Det föreslås att tjänstebeteckningen biträdande utmätningsman ändras. Den nya tjänstebeteckningen föreslås vara landskapsutmättningsman. I andra delar av Finland har tjänstebeteckningen biträdande utmätningsman ändrats till häradsutmättningsman som bättre beskriver deras relativt självständiga uppgifter. En tjänstebeteckning med prefixet "härad" lämpar sig inte så väl i landskapet Åland, eftersom landskapet inte omfattas av häradsindelningen. Den föreslagna nya tjänstebeteckningen skulle basera sig på prefixet "landskap" på samma sätt som tjänstebeteckningen landskapsfogde och dess uppbyggnad skulle motsvara uppbyggnaden av tjänstebetäckningarna vid de andra utsokningsverken.

Landskapsutmättningsmännen ska på samma sätt som för närvarande också vara stämningmän. Vid landskapsfogdeämbetet kan utöver tjänsterna som landskapsfogde och landskapsutmättningsman finnas även andra tjänster och personal i arbetsavtalsförhållande.

En utmätningsman är behörig i hela landet och därmed sträcker sig även landskapsfogdens tjänsteuppgifter som ämbetsverkets chef till hela landets område. Förutom borgenärer har landskapsfogdeämbetet också finskspråkiga gäldenärer som kunder. På grund av detta är det motiverat att förutsätta att landskapsfogden utöver utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska har nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda finska, såsom förutsätts bl.a. av domare vid Ålands tingsrätt. Om dessa särskilda behörighetsvillkor föreskrivs i 5 § 1 mom. i statsrådets förordning om de språkkunskaper som krävs av statsan-ställda i landskapet Åland (1218/2007).

Om ämbetsspråket i landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland och de språkkunskaper som krävs av den övriga personalen föreskrivs i 6 kap. i självstyrelselagen för Åland

(1144/1991) samt i ovan nämnda förordning som utfärdats med stöd av 42 § 1 mom. i självstyrelselagen.

Med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 5 § i lagförslaget ska det i fråga om utnämning till tjänst som landskapsfogde och behörighetsvillkoren för landskapsfogden och landskapsutmätningsmännen tillämpas vad som föreskrivs i utsökningsbalken om ledande häradsfogde, häradsfogde och häradsutmätningsman. Vad som i utsökningsbalken och annan lagstiftning föreskrivs om utmätningsman ska på motsvarande sätt tillämpas på landskapsfogden och landskapsutmätningsmännen, beroende på till vem respektive uppgift enligt utsökningsbalken hör.

Gällande förordning om förvaltningen av landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (974/2011) utfärdades den 25 augusti 2011. Förordningen upphävs samtidigt som den gällande lagen upphävs. Anledningen till detta är att den föreslagna nya lagen inte innehåller någon övergångsbestämmelse med stöd av vilken förordningen skulle förbli i kraft. Merparten av bestämmelserna i den gällande förordningen överlappar bestämmelserna i förordningen om utsökningsväsendets förvaltning (1321/2007). Bestämmelserna i den sistnämnda förordningen kan utan hinder av 1 kp. 13 § 3 mom. i utsökningsbalken tillämpas på förvaltningen av landskapsfogdeämbetet. Det föreslås att 2 § om tjänsterna vid landskapsfogdeämbetet samt 5 § om krav som gäller landskapsfogdens språkkunskaper i förordningen om förvaltningen av landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland intas i den nya lagen som 3 och 4 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av den nya lagen ska vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga nya konsekvenser för statsfinanserna eller några andra än obedrögliga konsekvenser.

7 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag inom en arbetsgrupp som tillsatts av justitieministeriet.

Utlåtande om propositionen har begärts av Ålands landskapsregering, Riksfogdeämbetet och organisationerna som företräder landskapsfogdeämbetets tjänstemän.

8 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft på hösten 2012.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag
om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland

Utfärdad i Helsingfors den xx 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Utsökningsmyndighet i landskapet Åland

Den lokala utsökningsmyndigheten i landskapet Åland är landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland som lyder under Riksfogdeämbetet. Landskapsfogdeämbetets verksamhetsområde (*utsökningsdistrikt*) består av ett eller flera härad.

Chef för landskapsfogdeämbetet är landskapsfogden.

2 §

Utmättningsmän

Utmättningsmän är landskapsfogden och under denne landskapsutmättningsmännen. Landskapsutmättningsmännen är också stämmingsmän.

3 §

Andra tjänster och personal

Vid landskapsfogdeämbetet kan utöver tjänsterna som landskapsfogde och landskapsutmättningsman finnas andra tjänster och personal i arbetsavtalsförhållande.

4 §

Behörighetsvillkor som gäller landskapsfogdens språkkunskaper

I fråga om behörighetsvillkor som gäller landskapsfogdens språkkunskaper tillämpas vad som i 5 § 1 mom. i statsrådets förordning om de språkkunskaper som krävs av statsanställda i landskapet Åland (1218/2007) föreskrivs om särskilda behörighetsvillkor för de tjänster som anges i momentet.

5 §

Närmare bestämmelser

På landskapsfogden tillämpas vad som föreskrivs om ledande häradsfogde och häradsfogde i utsökningsbalken. På landskapsutmättningsman tillämpas vad som föreskrivs om häradsutmättningsman i utsökningsbalken.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

6 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2012.
Genom denna lag upphävs lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (898/1979).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 2012

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

ISSN-L 1798-7105
ISBN 978-952-259-212-5 (PDF)

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO
www.om.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 STATSRÅDET
www.jm.fi